

Lørdag den 17. juni 1944.

Ord for dagen: Grundlovens § 109: "Enhver Statens Borger er i Almindelighed lige forpligtet, i en viss Tid at værne om sitt Fædreland, uden Hensyn til Fødsel eller Formue."

Det har ikke alltid vært en selvfølgelig ting at alle landets borgere skulle delta i landets forsvar. Også på Eidsvold var det mange som mente at embetsmenn, intellektuelle og byfolk skulle være unntatt. Det syn som der trengte igjennom var tesen om menneskenes absolutte likestilling, og det prinsippet er strengt gjennomført i den norske lovgivning.

Utenrikskronikk.

Om Franksikes befrielse går etter planen eller ikke, kan ingen utenforvå tående uttale seg om. Mange synes kanskje at det går sakte og de landvinninger de allierte har hatt i de siste dagene er ubetydelige, men en må huske på at det er flere faser i en invasjon. Den første er å komme i land, den andre er å sikre brohode og bygge det ut for senere operasjoner og først som tredje fase kommer framstøtet inn i landet. Utbygningen av brohodet som operasjonsbasis krever tid og det er den periode en nå er inne i.

De alliertes bombefly og de franske partisanavdelingen bidrar på sin måte til å sikre brohodet ved å vanskeliggjøre tyske troppeforflytninge og dermed en eventuell tysk operasjon mot brohodet. De resultater som på dette område er nådd kan sammenfattes i 6 punkter,

1. Nord-og syd-vestfrankrike er skilt fra hverandre gjennom den systematiske ødeleggelse av Seinebroene fra Paris til munningen.

2. Det er oppstått et 160 km. bredt belte fra Köln til Biskajabukta som mangler rangsjeringsstasjoner.

3. Uttallige lokomotiver og annet rullende materiell er ødelagt.

4. Noen og tyve jernbaner er satt ut av spillet ved bombing og dessuten er dusinvis av jernbaner blokkert av sabotører.

5. Hele det franske kanalsystemet som forbandt Kanalen og Biskajabukta med Middelhavet er satt ut av funksjon ved bombing og sabotasje. Likeså er de to viktige innlandskanalhavner Rotterdam og Duisburg delvis satt ut av spill.

6. På grunn av mangel på drivkraft og gummi kan ikke tyskerne i full målestokk gå over til å nytte vogntransporter som erstatning for de ødelagte transportmidlene. Denne vanske blir ennå større som en følge av konsentrerte flyangrep på bilfabrikker særlig i Frankrike.

Alt i alt har Rommel og Rundstedt store vansker å kjempe med under organisasjonen av forsvaret mot Montgomerys armé. De kan ikke overføre alle disponible troppestyrker til Normandie da det er umulig for dem å forflytte dem til et annet sted tilstrekkelig hurtig dersom Eisenhower skulle sette i gang med nye landstigninger. Forsvaret av Normandie blir ytterligere vanskeliggjort ved at Atlanterhavsvollen ikke går i dybden. Dens viktigste formål var å beskytte selve strandbredden både mot angrep fra sjøen og angrep bakfra av luftlandetropper. Det er dessuten ved Atlanterhavsvollen lagt særlig an på forsvaret av havnebyene. Her ser det ut til at Eisenhower har beredt tyskerne en overraskelse, idet han ikke har satt kreftene inn mot en godt befestet havn, men nyttet sine ypperlige tekniske resurser til å få i land all slags materiell på selve strandbredden eller fra luften. Selvfølgelig vil de allerte sette/inn på å vinne en havn, og det ser ut til at Cherbourg er det første målet, men meget tyder på at en havn ikke er absolutt nødvendig for videreføring av felttoget.

Den store overraskelse fra tysk side har hittil vært av negativ art. De tyske jagervåpen blir ikke satt inn i en desperat innsats og de tyske ubåter har også holdt seg helt vekke. Det kan tenkes at Rommel virkelig mener å slippe inn en god del allierte tropper og så tilintetgjøre dem. De fleste ler vel av denne påstand, men det er ikke umulig at det er net opp det som er planen. Når Montgomery f.eks. har fått i land 3/4 mill. mann med fullt utstyr og skal gå til offensiv så trenger denne armeen

enorme tilbudsaler. Det er da den mulighet at tyskerne kan avskjære forbindelsen mellom invasjonssarmeen og dens forsyningshavner for en tid, hvis de tyske ubåter blir satt inn på det tidspunkt og samtlig det tyske jager våpen kastet hensynsløst inn. Vant tyskerne denne kampen kunne de tilintetgjøre en invasjonssarme og muligens utsette avgjørelsen på krigen et år. Tapte de denne kampen, hva de formodentlig vil gjøre p.g.a. de alliertes kolossale overlegenhet i luften og på sjøen, ville deres jager våpen og ubåtvåpen bli tilintetgjort og en videre alliert framrykning gjort adskillig lettere.

Til årsklassene 1921, 1922 og 1923. En mengde velmente men ikke alltid like gode råd har formådd å skape en viss usikkerhet hos de registreringspliktige. Å søke arbeid i jordbruk er desverre ikke bare anbefal-elsesverdig, i mange bygder er forholdet langt mere gjennomslukt enn i de store byer. Å slutte seg sammen i store grupper er absolutt forkastelig det krever store matforsyninger og vekker lett oppsikt. Får en skogsarbeid gjennom helt pålitelige venner kan en enkeltvis eller i svært små grupper stikke seg vekk på denne måten. Alt som smaker av privatorga- nisert partisanevirksomhet må foreløpig for all del unngås. Enkeltvis eller et par sammen kan lettest gjemme seg vekk og vil alltid få tilstrekkelig hjelp av sine nærmeste venner. I Oslo er det ca. 90.000 leiligheter, å gjennom søke dem i løpet av en natt vil kreve minst 50.000 mann.

Invasjonen. Kommunikatet fra Eisenhower's hovedkvarter melder idag: Ingen vesentlige endringer i Normandie-avsnittet. De all. har initiati- vet over hele fronten. Amerikanske tropper har fortsatt framgang på Cherbourg-halvøya, og har erobret byen Quineville. De er kommet omtrent halvveis på øya og rykker fram på en 15 km. bred front. Tyskerne må stadig føre fram nye forsterkninger for å forsøke å holde stillingen. Hovedkampene konsentrerer seg om to punkter, det ene 5 km. fra Cherbourg, det annet ved St. Lo. I området ved Caen er kraftige tyske tankangrep slått tilbake. Flere hundre britiske nattbombefly angrep mål ved Bo- logne og kastet et stort antall 52 tons bomber mot E-båter, R-båter og andre marinefartøyer på havnen. På samme måte ble havnen i Le Havre an- grepet natt til igår. Flyvere hadde der observert 10 E-båter, og etter angrepet var alle ødelagt. Jernbanemål og brenselagerer i Frankrike ble også angrepet av britiske fly. Fra disse operasjoner savnes 14 bombefly. Norske jagere overrumplet igår 15 tyske fly med tveis mellom Caen og Paris. De norske flyvere skjøt ned 3 fly, men tapte selv ingen. - Den franske innenrikskommisær uttalte i en pressekonferanse i Algier: Den franske hjemmefront har utført mange viktige operasjoner, og friskarene har stor framgang med forholdsvis små tap. - All. fly har i løpet av det siste døgn også gjort voldsemme angrep mot Vest-Tyskland, bl.a. ble byen Gelsenkir- chen hardt angrepet igår. Tyske fly uten flyvere var inatt og imerges over Syd-England. Det ble forvoldt endel skade, og flere sivile ble drept.

Italia. Det meldes om fortsatt stor framgang for de allierte på alle frontavsnitt i Italia. Byen Narni ble erobret igår, og det viktige knu- tepunkt Terni ble inntatt idag. De all. har rykket 25 km. videre nordover, og nord for Orvieto har den 8. arme rykket 16 km. fram.

Balkan. Fra general Tites hovedkvarter meldes at 1000 mann av de ju- goslaviske quislinger under ledelse av en general er gått over til parti- sanene. - Tyskerne er klar over at de ikke har lang tid igjen i Romania. I mange områder opererer rumenske partisanavdelinger, og politi og gren- vakter står helt maktesløse overfor dem.

Østfronten. Den russiske offensiv på Det Karelske Ness har slått igjen- nem 2. finske frontlinje og kan nu se Mannerheim-linjen. Offensiven foregår i 3 avsnitt, og russerne nærmer seg Viborg. - Fra Stockholm mel- des at den finske minister Tanner forsøker å gjenoppta de finsk/russiske fredsforhandlinger.

Det fjerne Østen. Amerikanske fly av den nye super-fortress-type har angrepet mål i Japan, Tokio, Yokohama etc. Amerikanske tropper har gjort landgang på Mariannene.